

et Ønske, som jeg har fulgt, da jeg synes, det er en mere tiltalende Fremgangsmaade end at lade Udvælgelsen ske ved Lodtrækning.

Der gives derefter nærmere Regler om Fremgangsmaaden, naar der ønskes Udskiftning. Begæringen skal først behandles paa det, man kalder Grandestævne, en særlig færøsk Institution, hvor Bygdens Beboere samles til Forhandling om forskellige Forhold, navnlig vedrørende Jordfællesskabet. Naar Udskiftningsbegæringen er godkendt, indsendes Sagen til Amtet, der skal paase, at de formelle Betingelser er i Orden, hvorefter Ministeriet besikker Formanden for Udskiftningskommissionen.

Endelig gives der en Række detaljerede Regler om den nærmere Fremgangsmaade, hvorom jeg kan henvide til §§ 9—18.

Lovforslagets 3die Kapitel indeholder Regler om, i hvor stort Omfang Udskiftning skal ske, navnlig om, hvor megen Udmark der skal medtages, og i § 22 findes en Bestemmelse om Adgang for Kommunen til at fordre en mindre Del af det udskiftede Areal afstaaet til Kommunen. I § 23 fastsættes det, at ogsaa Ejendomme, der ikke befinder sig i Fællesskab, kan inddrages under Udskiftningen, naar de ligger indenfor Udskiftningsområdet, en Regel, der er af Betydning for at kunne frembringe hensigtsmæssigt afrundede Ejendomme. Endelig siges det i § 24, at samtlige under Udskiftningen inddragne Ejendomme skal søges fuldstændig udskiftet.

I Kapitel 4 findes saa Reglerne om det Grundlag, hvorpaa Delingen skal foregaa. Hovedregelen er, at derskiftes efter Marketal. Flere Steder i Lovforslaget tales der om Marketal, og for at man kan forstaa, hvad det betyder, skal jeg oplyse, at en Mark er den gamle Værdimaaler paa Færøerne, ikke blot for Jordegods, men for alle Varer, og en Mark Jord har i sin Tid betydet den Jord, som kunde købes for en Mark Penge. En Mark deles i 16 Gylden og en Gylden i 20 Skind. Efterhaanden som Jordværdien steg, fastholdt man „Marken“ som Betegnelse for det Maal Jord, der i gamle Dage kunde købes for 1 Mark, og en Mark Jord er derfor en Værdienhed, ikke et Flademaal; i øvrigt er Værdien af en Mark Jord forskellig rundt om paa Øerne. Senere har man faaet en ny Værdimaaler, Skattemarker. I Henhold til en Lov af 1867 foretoges der en Værdiansættelse af de enkelte Marker til Normalmarker, de saakaldte Skattemarker, der fra 1899 er blevet lagt til Grund ved alle Beregninger af Skatter, Afgifter og offentlige Ydelser af færøsk Jordegods. Naar

der i nærværende Lovforslag henvises til de gamle Marketal, skyldes det, at det er de gamle Marketal, der angiver den enkelte Ejers Omraade indenfor Ejerlaget, medens de nye Skattemarker kun er et Beskatningsgrundlag.

Kapitel 5 giver nærmere Regler om selve Udlodningen af den udskiftede Jord, idet det bestemmes, at hver Lod saa vidt muligt skal udlægges samlet. Endvidere gives der Regler om Afmærkning af Lodderne, om Udlægning af Veje, om Benyttelse af Vand, Møller, Fisketørringspladser o. s. v. samt om Hegnsplicht, Grøfter og endelig om de Vederlag, der i visse Tilfælde skal ydes, f. Eks. naar uopdyrket eller mindre veldyrket Jord skiftes mod opdyrket eller i hvert Fald bedre dyrket Jord, eller naar man afgiver mere Tørvejord, end man faar igen.

Kapitel 6 handler om Behandling af Brugsrettigheder under Udskiftning, idet Forholdet mellem Ejer og Bruger naturligvis maa ordnes samtidig med Udskiftningen. Er Brugsforholdet indgaaet for lang Tid — i saa Henseende sætter Lovforslaget 25 Aar som Minimum —, vilde det være heldigt, hvis Brugeren kan købe Jorden, og en saadan Ordning skal Udskiftningskommissionen derfor ogsaa tilstræbe. I øvrigt gives der specificerede Regler om Ordningen, og det fastsættes, at hvis hensigtsmæssigt Skifte ikke kan opnaas ved den i Lovforslaget foreslaaede Ordning, kan Udskiftningskommissionen afløse den paagældende Brugsrettighed. Da det ofte vil være Tilfældet, at en hensigtsmæssig Udskiftning af Jorderne vil kunne fremmes ved Udflytning, giver Kapitel 7 Adgang til, hvis de fornødne Midler hertil bevilges af Statskassen, at tilstaa Hjælp til en saadan Udflytning.

I Forbindelse med Udskiftning kan der tænkes at opstaa Tvist angaaende Grænser, Ejendomsret, Brugsret og lignende. Afgørelse af saadanne Tvistigheder er det mest praktisk at overlade Udskiftningskommissionen, for saa vidt de da ikke kan afgøres ved Forlig. Det vilde dog, forekommer det mig, være naturligst at lade Sysselmanden, der i Forvejen har det bedste Kendskab til disse forskellige Forhold, tiltræde Kommissionen i saadanne Tilfælde, og dette er foreslaaet ved Reglerne i Kapitel 8.

Endvidere indeholder Kapitel 9 nærmere Regler om Anke over Udskiftningskommissionens Afgørelser. Landbokommissionen havde foreslaaet, at Anken skulde ske til Overlandvæsenskommissionen, hvilket jeg ogsaa fandt naturligst. Imidlertid